

Обґрунтування

до питання про схвалення проєкту рішення, що має ознаки регуляторного акта, - постанови Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, «Про затвердження Змін до Правил роздрібного ринку електричної енергії»

(на виконання положень Закону України від 07.04.2026 № 4834-IX щодо впровадження інструментів порівняння пропозицій електропостачальників)

Відносини на роздрібному ринку електричної енергії регулюються Законом України «Про ринок електричної енергії» та іншими нормативно-правовими актами, зокрема Правилами роздрібного ринку електричної енергії, затвердженими постановою НКРЕКП від 14.03.2018 № 312 (далі – Правила роздрібного ринку). Правила роздрібного ринку передбачають, зокрема, систему договірних відносин між учасниками роздрібного ринку електричної енергії, права та обов'язки учасників ринку.

Законом від 07.04.2026 №4834-IX «Про внесення змін до деяких законів України щодо імплементації норм європейського права з інтеграції енергетичних ринків, підвищення безпеки постачання та конкурентоспроможності у сфері енергетики» (далі – Закон № 4834) внесено зміни до Закону України «Про ринок електричної енергії», зокрема зобов'язано НКРЕКП протягом 15 місяців з дня набрання чинності цього Закону прийняти нормативно-правові акти, необхідні для реалізації його положень та привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом.

На виконання Закону № 4834 та з метою вдосконалення норм Правил роздрібного ринку Департаментом із регулювання відносин та захисту прав споживачів на роздрібному ринку електричної енергії розроблено проєкт постанови НКРЕКП «Про внесення змін до Правил роздрібного ринку електричної енергії», яким передбачено створення інструментів порівняння пропозицій електропостачальників, а також розроблення та затвердження порядку отримання знаку довіри та порядку моніторингу відповідності інструментів порівняння пропозицій електропостачальників вимогам, необхідним для отримання знаку довіри.

Зазначений Проєкт містить ознаки регуляторного акта та потребує проходження регуляторної процедури підготовки відповідно до частини першої статті 15 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг».

Враховуючи вищевикладене, Департамент із регулювання відносин та захисту прав споживачів на роздрібному ринку електричної енергії пропонує:

1. Схвалити проєкт постанови НКРЕКП «Про затвердження Змін до Правил роздрібного ринку електричної енергії».

2. Оприлюднити проєкт постанови НКРЕКП «Про затвердження Змін до Правил роздрібного ринку електричної енергії» на офіційному вебсайті НКРЕКП з метою одержання зауважень і пропозицій до нього та проведення подальших відкритих обговорень.

**Директор Департаменту із регулювання
відносин та захисту прав споживачів на
роздрібному ринку електричної енергії**

Олег КОСТРИКІН

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ
ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

ПОСТАНОВА

Київ

№ _____

Про затвердження Змін до
Правил роздрібного ринку
електричної енергії

Відповідно до законів України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» та «Про ринок електричної енергії» Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,

ПОСТАНОВЛЯЄ:

1. Затвердити Зміни до Правил роздрібного ринку електричної енергії, затверджених постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 14 березня 2018 року № 312, що додаються.

2. Ця постанова набирає чинності з дня, наступного за днем її оприлюднення на офіційному вебсайті Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг.

Т.в.о. Голови НКРЕКП

Костянтин УЩАПОВСЬКИЙ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Постанова Національної
комісії, що здійснює
державне регулювання у
сферах енергетики та
комунальних послуг

№ _____

Зміни до Правил роздрібного ринку електричної енергії

1. Пункт 1.1.2 глави 1.1 розділу I після абзацу тридцять другого доповнити новим абзацом тридцять третім такого змісту:

«інструмент порівняння пропозицій електропостачальників – спеціальне програмне забезпечення (інформаційна система), що дає змогу збирати, порівнювати й аналізувати пропозиції електропостачальників, у тому числі комерційні;».

У зв'язку з цим абзаци тридцять третій – дев'яносто четвертий вважати відповідно абзацами тридцять четвертим – дев'яносто п'ятим.

2. У розділі V:

1) підпункт 20 пункту 5.2.2 глави 5.2 після абзацу четвертого доповнити новим абзацом такого змісту:

«про доступні інструменти порівняння пропозицій електропостачальників, щонайменше ті, яким Регулятор видав знаки довіри;».

2) підпункт 11 пункту 5.5.1 глави 5.5 після слів «отримувати інформацію щодо» доповнити словами та знаками «інструментів порівняння пропозицій електропостачальників;».

3. У розділі IX:

1) пункт 9.2.1 глави 9.2 доповнити новим абзацом такого змісту:
«інструментів порівняння пропозицій електропостачальників та посилання на них, щонайменше тих, яким Регулятор видав знаки довіри.»;

2) у главі 9.6:

підпункт 9 пункту 9.6.1 доповнити знаками та словами «, інформацію про інструменти порівняння пропозицій електропостачальників та посилання на такі інструменти порівняння пропозицій інших електропостачальників;»;

пункт 9.6.2 поповнити новим абзацом такого змісту:

«доступних інструментів порівняння пропозицій електропостачальників, щонайменше тих, яким Регулятор видав знаки довіри.».

4. Доповнити новим розділом XII такого змісту:

«XII. Інструменти порівняння пропозицій електропостачальників

12.1. Забезпечення функціонування інструментів порівняння пропозицій електропостачальників

12.1.1. Забезпечення функціонування інструментів порівняння пропозицій електропостачальників (далі – інструменти порівняння) може здійснюватися органами державної влади, підприємствами, установами, організаціями незалежно від форми власності та організаційно-правової форми.

12.1.2. Інструменти порівняння мають відповідати таким вимогам:

1) бути незалежними від учасників ринку та забезпечувати неупереджене відображення інформації про учасників ринку в результатах пошуку;

2) містити інформацію про їхніх власників, осіб, які забезпечують функціонування інструментів порівняння, та осіб, які здійснюють контроль над такими особами, а також інформацію про фінансове забезпечення функціонування інструментів порівняння;

3) визначати чіткі та об'єктивні критерії, за якими здійснюється порівняння пропозицій електропостачальників, включаючи послуги, які надаються на ринку електричної енергії;

4) надана інструментами порівняння інформація має бути чіткою та зрозумілою;

5) надавати достовірну та актуальну інформацію, у тому числі у формі звіту, із зазначенням дати та часу останнього оновлення відповідної інформації, а також можливість формування та друку звіту з порівнянням таких пропозицій. Порівняння пропозицій має здійснюватися за заздалегідь визначеними критеріями, зокрема ціною, умовами та строком дії договору, характеристиками обслуговування, наявністю та умовами додаткових послуг та іншими істотними умовами пропозицій. Критерії порівняння та порядок їх застосування мають бути чіткими, прозорими, об'єктивними, недискримінаційними та зрозумілими для споживача;

6) бути легкими для сприйняття та користування, зрозумілими та функціональними, зокрема мати інтуїтивно зрозумілий та функціональний інтерфейс, у тому числі доступний для осіб з інвалідністю, який має прості налаштування, зручну навігацію, генерування звітів про порівняння, з можливістю їх адаптації під індивідуальні потреби споживача;

7) забезпечувати ефективну процедуру повідомлення про недостовірну інформацію;

8) використовувати лише персональні дані, необхідні для здійснення порівняння пропозицій електропостачальників;

9) надавати можливість отримувати/збирати необхідні дані з офіційних вебсайтів електропостачальників, обробляти та аналізувати отримані/зібрані дані, формувати за результатами аналізу звіт про порівняння пропозицій електропостачальників;

10) містити інформацію про наявності чи відсутності знаку довіри, виданого Регулятором;

11) відображати актуальні ціни в розрахунковому періоді порівняння за відповідними комерційними пропозиціями обраних для порівняння електропостачальників в національній валюті, з урахуванням податків та зборів.

12.1.3. Доступ споживачів до інструмента порівняння надається його власником на платній основі, крім звітів про порівняння для побутових та малих непобутових споживачів, прогнозний річний обсяг споживання електричної енергії яких не перевищує 100 тисяч кВт·год. Зазначеним споживачам доступ до інструмента порівняння цін надається безоплатно.

Власник інструмента порівняння має право забезпечувати функціонування інструменту порівняння шляхом залучення фінансування з інших джерел не заборонених законодавством України.

12.1.4. Електропостачальники зобов'язані, у порядку та строки, встановлені власником інструмента порівняння, надавати Регулятору детальну інформацію щодо цінових пропозицій на постачання електричної енергії, у тому числі пропозицій щодо договорів з динамічною ціною.

Зазначена інформація може надаватись в автоматичному режимі за узгодженим між власником інструмента порівняння та електропостачальником протоколом/порядком передачі даних.

12.1.5. Електропостачальники надають Регулятору (не рідше одного разу на шість місяців) детальну інформацію щодо цінових пропозицій на постачання електричної енергії, у тому числі пропозицій щодо договорів з динамічною ціною.

Посилання на інструменти порівняння, оприлюднені на офіційному вебсайті Регулятора має містити:

1) порядковий (реєстраційний) номер інструменту порівняння, дату його створення;

2) посилання на інструмент порівняння електропостачальників, які отримали знак довіри;

3) інформацію про їхніх власників, осіб, які забезпечують функціонування інструментів порівняння, та осіб, які здійснюють контроль над такими особами (найменування та номер в ЄДРПОУ);

4) інформацію про наявність/відсутність звернень споживачів, які використовують інструменти порівняння, із зауваженнями щодо його роботи.

12.2. Порядок отримання знаку довіри

12.2.1. Знак довіри є унікальним графічним елементом у вигляді QR-коду. У разі його отримання власник інструмента порівняння або особа, яка за рішенням власника забезпечує функціонування інструмента порівняння, розміщує знак довіри у правому верхньому куті інтерфейсу інструмента порівняння.

Натискання на знак довіри або сканування QR-коду має перенаправляти споживача на відповідне посилання на інструменти порівняння на вебсайті Регулятора.

Інструменти порівняння Регулятора не потребують отримання знаку довіри, про що у правому верхньому куті інтерфейсу інструмента порівняння розміщується відповідна інформація.

12.2.2. Власник інструмента порівняння або особа, яка за рішенням власника забезпечує функціонування інструмента порівняння, має право звернутись до Регулятора із заявою про надання знаку довіри інструменту порівняння (далі – заява).

До заяви додаються:

1) інформація про незалежність від учасників ринку та про структуру власності сервісу, порядок та джерела фінансування;

2) опис алгоритму порівняння та критеріїв за якими здійснюється порівняння;

3) опис процедури виявлення недостовірної інформації;

4) зразки звітів про порівняння пропозицій електропостачальників.

12.2.3. Регулятор розглядає заяву протягом 20 робочих днів з дня її реєстрації.

У разі, якщо інструмент порівняння відповідає вимогам, встановленим частиною четвертою статті 57¹ Закону України «Про ринок електричної енергії», Регулятор видає знак довіри.

В інших випадках Регулятор повідомляє власника інструмента порівняння, про виявлені невідповідності.

12.2.4. Знак довіри може бути виданий/відкликаний за результатами моніторингу відповідності інструментів порівняння вимогам, встановленим цим розділом.

12.2.5. Суб'єкти господарювання, які створили та забезпечують функціонування інструментів порівняння, та отримали знак довіри, зобов'язані зазначати на своїх вебсайтах інформацію про наявність виданого Регулятором знаку довіри до інструмента порівняння.

У разі відкликання Регулятором знаку довіри такий суб'єкт господарювання зобов'язаний невідкладно вилучити знак довіри з інструмента порівняння.

12.3. Моніторинг відповідності інструментів порівняння

12.3.1. Моніторинг відповідності інструментів порівняння здійснюється Регулятором щорічно за інформацією, яка надається власником інструменту порівняння або особою, яка за рішенням власника забезпечує функціонування інструмента порівняння, до 1 березня поточного року за результатами функціонування інструмента порівняння в попередньому календарному році про:

1) документальне підтвердження відповідності інструмента порівняння вимогам, встановленим пунктами 12.1.2 та 12.1.3 глави 12.1 цього розділу;

2) кількість наданих споживачам висновків про порівняння пропозицій електропостачальників за критеріями інструмента порівняння та в розрізі груп споживачів (побутові споживачі, малі непобутові споживачі, інші непобутові споживачі);

3) частоти збирання/оновлення даних, аналітичні можливості інструмента порівняння, можливість інтеграції з інформаційними системами споживачів, зручність користування тощо;

4) кількість зафіксованих помилок/неточностей роботи інструмента порівняння, кількість отриманих скарг споживачів на роботу інструмента порівняння.

12.3.2. За результатами отриманої інформації Регулятор формує звіт про функціонування інструментів порівняння в попередньому календарному році, який не пізніше 15 травня поточного року оприлюднює на власному офіційному вебсайті. В звіті також враховується кількість звернень споживачів із зауваженнями на роботу інструмента порівняння.

12.3.3. Регулятор відкликає знак довіри у разі:

- 1) ненадання інформації в установлений термін;
- 2) надання недостовірних чи неповних даних;
- 3) надходження 5 та більше скарг на роботу інструмента порівняння від споживачів;
- 4) встановлена Регулятором невідповідність інструмента порівняння принаймні одній з вимог, встановлених частиною четвертою статті 57¹ Закону України «Про ринок електричної енергії».

12.3.4. Власник інструмента порівняння має право повторно звернутись про надання інструменту порівняння знаку довіри в порядку, визначеному главою 12.2 цього розділу.»
